

Дело C-229/24 [*Brännelius*]ⁱ

Преюдициално запитване

Дата на постъпване в Съда:

26 март 2024 г.

Запитваща юрисдикция

Högsta domstolen (Швеция)

Дата на акта за преюдициално запитване:

21 март 2024 г.

Жалбоподатели:

ТК

ОР

Друга страна в производството:

Riksåklagaren

[...]

СТРАНИ

Жалбоподатели

1. ТК

[...]

2. ОР

[...]

Друга страна в производството

Riksåklagaren (Главен прокурор, Швеция)

ⁱ Името на настоящото дело е измислено. То не съвпада с истинското име на никоя от страните в производството.

[...]

ПРЕДМЕТ

Злоупотреба с вътрешна информация

[...]

ПРЕЮДИЦИАЛНО ЗАПИТВАНЕ

Контекст

1. През пролетта на 2018 г. Umeå kommunföretag AB — общинско дружество, в което община Умео упражнява решаващо от правна гледна точка влияние — провежда процедура за възлагане на обществена поръчка за електрически автобуси и зарядни станции. Две дружества представят оферти. Едното от тях е регистрираното на фондовата борса дружество Hybricon Bus Systems AB. Още три дружества заявяват интерес за участие в процедурата, но не отговарят на условията за подаване на оферти.

2. На 14 май 2018 г. общинското дружество приема решение, с което възлага поръчката не на Hybricon, а на другия оферент. С електронно писмо, изпратено в 14:34 ч. същия ден, общинското дружество уведомява и петте дружества за резултата от процедурата по възлагане на обществена поръчка.

3. За Hybricon електронното писмо е получено от оперативен служител, който в най-голяма степен отговаря за комуникацията с общинското дружество във връзка с процедурата за възлагане на обществена поръчка. Малко след това оперативният служител изпраща съобщение до ОР, с което настоятелно му препоръчва да продаде акциите си в Hybricon. ОР предава информацията на ТК, който също притежава акции в дружеството.

4. В 14:37 ч. ТК подава поръчка за продажба на 73 000 акции на Hybricon. Няколко минути по-късно, в 14:40 ч., ОР продава 31 000 акции на дружеството.

5. В 15:22 ч. дружеството публикува съобщение за пресата, в което се обявява, че офертата на Hybricon в процедурата за възлагане на обществена поръчка е отхвърлена. Впоследствие цената на акциите на Hybricon рязко спада. Чрез извършеното преди това разпореждане с акциите на дружеството ОР и ТК ограничават загубите си.

Производството пред Tingsrätten (Първоинстанционен съд)

6. ОР и ТК по-специално са обвинени в извършването на злоупотреба с вътрешна информация във връзка с продажбата на въпросните акции.

7. Tingsrätten (Първоинстанционен съд) осъжда условно ОР и ТК за злоупотреба с вътрешна информация, която не представлява маловажен

случай, и им налага наказание безвъзмезден труд в полза на обществото. При евентуална ефективна присъда съответното наказание би било лишаване от свобода за срок от четири месеца. Конфискувано е имущество в размер на 51 508 шведски крони (SEK) от патримониума на ОР и 146 536 SEK от патримониума на ТК като приход от престъпна дейност.

8. Според Tingsrätten (Първоинстанционен съд) съобщението, че офертата на Hybricon в процедурата за възлагане на обществената поръчка е била отхвърлена, представлява точна информация, свързана пряко с Hybricon, която е повлияла върху цените на акциите. Освен това не може да се счита, че тази информация е била направена публично достояние, преди Hybricon да публикува съобщението за пресата.

Производството пред Hovrätten (Апелативен съд)

9. Hovrätten (Апелативен съд) изменя решението на Tingsrätten (Първоинстанционен съд), доколкото осъжда условно ОР и ТК и налага на всеки от тях 150 дневни ставки глоба.

Производството пред Högsta domstolen (Върховен съд, Швеция)

10. ОР и ТК искат Högsta domstolen (Върховен съд) да отхвърли обвиненията срещу тях в злоупотреба с вътрешна информация. Те изтъкват по-специално, че след изпращането на решението за възлагане на обществената поръчка тази информация вече няма характер на вътрешна информация и следователно е станала публичен документ, който не е поверителен.

11. Главният прокурор възразява срещу изменението на решението на Hovrätten (Апелативен съд). Той посочва, че макар решението за възлагане на обществената поръчка да е станало публичен документ от момента на изпращането му, то е запазило поверителния си характер. Според главния прокурор до публикуването на съобщението за пресата от Hybricon решението при всички положения представлявало вътрешна информация.

12. Högsta domstolen (Върховен съд) допуска обжалването въз основа на фактическите констатации на Hovrätten (Апелативен съд).

13. Основният въпрос по делото е от кой момент следва да се счита, че информацията, съдържаща се в решението за възлагане на обществената поръчка, е направена публично достояние и следователно вече не представлява вътрешна информация.

Правни разпоредби

Злоупотреба с вътрешна информация

14. Съгласно Lag (2016:1307) om straff för marknadsmissbruk på värdepappersmarknaden (Закон за санкциите за пазарни злоупотреби с финансови инструменти) лице, което разполага с вътрешна информация и което като търгува на пазара на ценни книжа придобие или се разпорежи за своя или за чужда сметка с финансовите инструменти, за които се отнася тази информация, се наказва за злоупотреба с вътрешна информация (вж. глава 2, член 1, параграф 1, точка 1). Наказанието е лишаване от свобода до две години. В случай на тежко престъпление, наказанието за тежка злоупотреба с вътрешна информация е лишаване от свобода от шест месеца до шест години. Не се налага наказание, когато деянието представлява маловажен случай. Наказателна отговорност се носи, когато деянието е извършено умишлено.

15. Законът за санкциите за пазарни злоупотреби с финансови инструменти транспонира в шведското право Директива 2014/57/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 година относно наказателноправните санкции за пазарна злоупотреба (Директива за пазарната злоупотреба). Съгласно член 3, параграф 1 от тази директива държавите членки трябва да предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че злоупотребата с вътрешна информация в определени конкретни хипотези съставлява престъпление най-малко в тежки случаи и когато са извършени умишлено.

16. Съгласно глава 1 член 4 от Закона за санкциите за пазарни злоупотреби с финансови инструменти „вътрешна информация“ означава информация по смисъла на член 7 от Регламент (ЕС) № 596/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 година относно пазарната злоупотреба (Регламент относно пазарната злоупотреба). Съответно позоваване на определението от Регламента се съдържа в член 2, параграф 4 от Директивата за пазарната злоупотреба.

17. Съгласно член 7, параграф 1, буква а) от Регламента относно пазарната злоупотреба „вътрешна информация“ означава точна информация, която не е била направена публично достояние, свързана пряко или косвено с един или повече емитенти или с един или повече финансови инструменти и която, ако бъде направена публично достояние, би могла да повлияе чувствително върху цената на тези финансови инструменти или на свързаните с тях дериватни финансови инструменти.

Разкриване на вътрешна информация

18. Съгласно Регламента относно пазарната злоупотреба емитент при първа възможност публично разкрива вътрешната информация, която го засяга пряко (член 17). Емитентът гарантира, че вътрешната информация се разкрива по начин, който способства бързия достъп и пълната, точна и своевременна оценка на информацията от обществеността и когато е приложимо, по специално определен метод.

19. Счита се, че дадена информация е направена публично достояние по смисъла на член 7 от Регламента относно пазарната злоупотреба, когато емитентът е разкрил информацията по начин, съответстващ на условията по член 17 от посочения регламент.

Информация относно резултата от процедура за възлагане на обществена поръчка

20. Орган, който провежда процедура за възлагане на обществена поръчка, трябва във възможно най-кратък срок да уведоми кандидатите и оферентите за решенията за възлагане на поръчка или за сключване на рамково споразумение (вж. глава 12, член 12, първа алинея от Lag (2016:1145) om offentlig upphandling (Закон за обществените поръчки). Органът трябва да предостави информация за резултатите от процедурата за възлагане чрез публикуване на обявление не по-късно от 30 дни след сключването на споразумение (вж. глава 19, член 7, първа алинея). Не съществува задължение за информирание на обществеността преди това.

21. Решението за възлагане обаче може да представлява публичен документ, който трябва да бъде оповестен при поискване.

Оповестяване на публични документи

22. Основните разпоредби относно оповестяването на документи се съдържат в глава 2 от Tryckfrihetsförordning (Закон за свободата на печата). Тази глава предвижда, че всеки има право на достъп до публични документи, но това право може да бъде ограничено със закон при определени условия. Документът е публичен, ако е депозиран пред орган и се счита, че е получен или изготвен от орган. Счита се, че документът е изготвен от орган, по-специално когато е бил изпратен (вж. глава 2, членове 1, 2, 4 и 10).

23. На лице, което поиска публичен документ, трябва незабавно или във възможно най-кратък срок да бъде предоставен достъп до документа на място. При поискване органът трябва също така да предостави, евентуално срещу заплащане, препис или копие на документа. Такова искане се разглежда незабавно от органа (вж. глава 2, членове 15 и 16).

24. Подробни разпоредби относно официалните процедури за оповестяване на публични документи и ограниченията на правото на достъп до такива документи се съдържат в Offentlighets- och sekretesslag (2009:400) (Закон за публичния достъп до информация и поверителността). Съгласно глава 6, член 4 органът е длъжен, при поискване от страна на дадено лице, да предостави информация от депозиран пред органа публичен документ, освен ако информацията е поверителна или това би възпрепятствало нормалния процес на работа.

25. Правото на достъп до публични документи се прилага по-специално и по отношение на дружества с ограничена отговорност, когато общините упражняват решаващо от правна гледна точка влияние. За целите на прилагането на Закона за публичния достъп до информация и поверителността тези предприятия се третират по същия начин като органите (вж. глава 2, член 3).

26. В случай на процедура за възлагане на обществена поръчка по-специално информацията относно офертите при никакви обстоятелства не може да се оповестява на лица, различни от оферентите, докато всички оферти не бъдат направени публично достояние или не бъде взето решението относно доставчика и офертата, или процедурата не приключи преди това (вж. глава 19, член 3, втора алинея от Закона за публичния достъп до информация и поверителността). Дори и след това информацията относно офертата може да запази поверителния си характер (вж. по-специално глава 31, член 16).

27. В светлината на гореизложеното, като отправна точка, частноправен субект има право на достъп до решение за възлагане на обществена поръчка, прието и изпратено от орган или общинско дружество, което следва да се третира като орган. Срокът, в който този субект може на практика да бъде уведомен за решението или за неговото съдържание, може да варира в зависимост от начина на организация на работата на органа, както и от други обстоятелства.

Необходимостта от преюдициалното запитване

28. Tingsrätten (Първоинстанционен съд) и Hovrätten (Апелативен съд) констатира, че информацията, съдържаща се в решението за възлагане, изпратено от общинското дружество на съответните дружества, представлява вътрешна информация до момента, в който Hybricon публикува съобщението за пресата. Поради това според тези юрисдикции изпращането на решението за възлагане от страна на общинското дружество не означава, че информацията е направена публично достояние по надлежния начин, така че да престане да се счита за вътрешна информация по смисъла на Регламента относно пазарната злоупотреба.

29. Основният въпрос пред Högsta domstolen (Върховен съд) е от кой момент трябва да се счита, че информацията, съдържаща се в решението за възлагане на обществената поръчка, е направена публично достояние и следователно не представлява вътрешна информация. Поради това делото повдига въпроси относно тълкуването на израза „не е била направена публично достояние“ в член 7, параграф 1, буква а) от Регламента.

30. От член 7, параграф 1, буква а) от Регламента не следва изводът, че за всяка информация, която не е била оповестена публично по посочения в член 17 начин, трябва да се счита, че не е била направена публично

достояние. Според изявленията на Европейския орган за ценни книжа и пазари (ЕОЦКП) вътрешната информация може да бъде направена публично достояние по начин, различен от публичното разкриване по член 17, включително чрез действия на трети лица (Въпроси и отговори във връзка с Регламента относно пазарната злоупотреба, версия 17, последно актуализирана на 25 ноември 2022 г., A5.10).

31. От Регламента обаче не следва изрично, че информацията може да бъде направена публично достояние чрез такова „действително“ публично разкриване, още повече, че потвърждение за това не се среща в нито едно решение на Съда на Европейския съюз. Липсват допълнителни насоки относно изискванията, които следва да се прилагат в такива случаи, за да се приеме, че информацията вече не се счита за вътрешна информация.

32. Поради това не е ясно и липсват разяснения как следва да се тълкува Регламентът относно пазарната злоупотреба в това отношение. Ето защо следва да се отправи преюдициално запитване до Съда.

Преюдициалното запитване

33. Högsta domstolen (Върховен съд) поставя на Съда на Европейския съюз следните преюдициални въпроси:

1. Необходимо ли е публичното разкриване да е извършено по начина, посочен в член 17 от Регламента относно пазарната злоупотреба, за да се счита, че дадена информация е била направена публично достояние в съответствие с член 7, параграф 1, буква а) от посочения регламент?

2. В случай, че публичното разкриване може да се осъществи и по друг начин, какви обстоятелства следва да се вземат предвид, за да се определи дали трябва да се счита, че дадена информация е била направена публично достояние по смисъла на член 7, параграф 1, буква а)?